

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка
до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Мовно-стилістичні особливості твору Е. Берджеса «Механічний апельсин»:
перекладацький аспект

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Канова В. А.

Керівник: к.пед.н., доц. Радецька С.В.
Рецензент: к.філол.н., доц. Мазур О.В.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	
1.1. Художній стиль мовлення: загальна характеристика	
1.2. Визначення основних понять дослідження “сленг”, “каламбур”, “стиль” та “ідіостиль” у сучасному мовознавстві	
Висновки до розділу 1	
РОЗДІЛ 2.ХАРАКТЕРИСТИКА ІДІОСТИЛЮ ЕНТОНІ БЕРДЖЕСА	
2.1. Творчий шлях письменника.....	
2.2. Історія написання роману «Механічний апельсин»	
2.3. Системний опис авторської вигданої лексики «надсат»	
Висновки до розділу 2	
РОЗДІЛ 3.ВІДТВОРЕННЯ ІДІОСТИЛЮ АВТОРА ЕНТОНІ БЕРДЖЕСА В ПЕРЕКЛАДАХ РОМАНУ «МЕХАНІЧНИЙ АПЕЛЬСИН»	
3.1. Особливості перекладу художнього тексту	
3.2. Особливості відтворення лексики «надсат» в перекладах роману.....	
3.3. Відтворення мовно-стилістичні особливості роману у перекладах	
Висновки до розділу 3	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ABSTRACT	

ABSTRACT

The theme of our research is the peculiarities of reproduction of Antony Burgess's individual style in Ukrainian and Russian translations.

The **relevance of research** is determined by the fact that reproduction of these "specially selected expressive means" is the most difficult task in the branch of literary translation, the solution of which is impossible without understanding the importance of the concept of writer's individual style.

The **main goal** of the research is to determine the peculiarities of the reproduction of Antony Burgess's individual style through the example of the novel "A Clockwork Orange" translated into the Ukrainian and Russian languages. The goal to be sought has specified the following targets: 1) to determine the peculiarities of literary translation; 2) to define the concepts of "slang", "wordplay", "style", "individual style"; 3) to establish peculiarities of individual style of Antony Burgess; 4) to determine the linguistic and stylistic peculiarities of the novel and ways how to translate "nadsat-slang" in Ukrainian and Russian translations of the novel "A Clockwork Orange" by Antony Burgess; 5) to establish the ways of reproduction of individual style of Antony Burgess in the Ukrainian and Russian translations 6) to specify and analyze safety guidelines of translator while working in the office.

The **object** of our study is the individual style of Antony Burgess. And the **subject** of the research is the peculiarities of its reproduction through the example of the Ukrainian and Russian translations of the novel "A Clockwork Orange".

The **practical importance** of our study is that the results of the research can be used in the practice of translation of literary style texts from English to Ukrainian and vice versa. It can also serve as a supporting material while studying "Stylistics of the English language" or "Translation courses" as well as while writing further researches, related to the subject.

The structure of our work is as follows: the work consists of three parts: 1) introduction, where we defined the purpose and objectives of our study;

2) the main part, which consists of three sections. The first section is theoretical, where we consider the content of the basic concepts that are necessary for further research. In the second section, we have identified the features of the creative path and the formation of the idiosyncrasy of Anthony Burgess, focusing on the lexical features of the idiosyncrasy of the writer. In the third, practical section, we have identified the most adequate ways to reproduce the features of the idiostyle of Anthony Burgess on the example of translations of the novel "Mechanical Orange" in Ukrainian and Russian.

АНОТАЦІЯ

Тема нашого дослідження - особливості відтворення індивідуального стилю Ентоні Берджесса в українських та російських перекладах.

Актуальність дослідження визначається тим, що відтворення цих «спеціально підібраних виразних засобів» є найскладнішим завданням у галузі художнього перекладу, вирішення якого неможливе без розуміння важливості концепції індивідуального стилю письменника.

Основна мета дослідження - визначити особливості відтворення індивідуального стилю Ентоні Берджесса на прикладі роману «Заводний апельсин», перекладеного українською та російською мовами. Мета, яку потрібно досягти, визначила такі цілі: 1) визначити особливості художнього перекладу; 2) визначити поняття «сленг», «гра слів», «стиль», «індивідуальний стиль»; 3) встановити особливості індивідуального стилю Ентоні Берджесса; 4) визначити мовно-стилістичні особливості роману та способи перекладу „надсат-сленг” в українських та російських перекладах роману „Заводний апельсин” Ентоні Берджесса; 5) встановити шляхи відтворення індивідуального стилю Ентоні Берджесса в українських та російських перекладах; 6) визначити та проаналізувати правила безпеки перекладача під час роботи в офісі.

Об'єктом нашого дослідження є індивідуальний стиль Ентоні Берджесса. А предметом дослідження є особливості його відтворення на прикладі українського та російського перекладів роману «Заводний апельсин».

Практичне значення нашого дослідження полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані в практиці перекладу текстів літературного стилю з англійської на українську та навпаки. Він також може слугувати допоміжним матеріалом під час вивчення "Стилістики англійської мови" або "Курсів перекладу", а також під час написання подальших досліджень, пов'язаних з предметом.

Структура нашої роботи така: робота складається з трьох частин: 1) вступ, де ми визначили мету та завдання нашого дослідження;

2) основна частина, яка складається з трьох розділів. Перший розділ є теоретичним, де ми розглядаємо зміст основних понять, необхідних для подальших досліджень. У другому розділі ми визначили особливості творчого шляху та формування ідіосинкразії Ентоні Берджесса, зосередившись на лексичних особливостях ідіосинкразії письменника. У третьому, практичному розділі ми визначили найбільш адекватні способи відтворення особливостей ідіостилу Ентоні Берджесса на прикладі перекладів роману "Механічний апельсин" українською та російською мовами.